

CATALUNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Ara fa un any

Fa un any que CATALUNYA SOCIAL sortí a la palestra pública arborant la bandera flamejant de la idealitat cristiana. Des del primer dia de la nostra actuació, hem treballat per establir a la nostra terra un règim de pau i de justícia. Tots els ideals nobles han trobat en nosaltres bona acollida. Ens hem captingut de les necessitats dels obrers i hem defensat tot allò que creïem just.

Dèiem en començar la nostra tasca: CATALUNYA SOCIAL ni es patronal, en sentit d'exclusivisme, ni es obrerista: estima els obrers i estima els patrons. No creu, ni pot creure, en l'obrerisme del qui sistemàticament son antipatronals. No creu, ni pot creure, en el patronalisme dels qui sistemàticament son anti-obreristes.

Aquesta ha estat sempre la nostra norma de conducta. Hem combatut les violències i els extremismes perillosos, però hem combatut també les injustícies socials.

Nosaltres desitgem que la vida del treball es desenrotlli normalment i en un ambient d'harmonia i de pau. Les lluites de classe han estat sempre funestes per la economia dels pobles. L'obrer té el dret de fer triomfar les reivindicacions que tinguin per base fonamental la raó i la justícia i procurant no posar obstacles al desenrotllo normal de la indústria; i el patró també té el dret de vetllar pels seus interessos, però considerant sempre que són igualment sagrats els interessos dels obrers.

Avui girem el cap enrera per tal de veure el camí que hem fet, i estem satisfets que els nostres esforços hagin merescut del poble català un èxit tan falaguer.

Tenim al costat nostre les personalitats més eminents del camp social-catòlic i cada dia la nostra obra eminentment cristiana té una més gran irradiació arreu de Catalunya.

Avui, en celebrar el nostre aniversari, demanem als nostres llegidors que ens han donat proves paleses de la simpatia que els mereix la nostra obra cristianitzadora, que se segueixi afavorint-nos i propagant la nostra publicació.

Cal que els tenen mitjans per aconseguir que seguim escampant arreu del nostre poble la bona llavor cristiana, que ens allarguin generosament els braços i ens empenyin costa amunt fins que arribem al cim.

Totes les grans obres es basen en el sacrifici. Treballem tots per a que segueixi voleiant al grat del vent la bandera flamejant de la idealitat cristiana.

**OBSEQUI DEL DIPUTAT DEL DISTRICTE
GRATIS**

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

La campanya de les esquerres ha mort asfixiada per l'indiferència pública. Les prediques de Cuenca i de Cádiz ni tan sols han fet riure. No mereixien altra cosa. Què els anaven a contar, als fills d'aquelles terres del baixos problemes polítics de partit, ni de qüestions socials que allà no tenen amb prou feines repercusió? El sol fet d'escollir aquestes beatífiques ciutats per començar una "campanya revolucionària," demostra la por i la insinceritat dels seus promovedors.

Romanones trionfa. Volien prescindir d'ell, i ell, abans d'arribar a Sevilla per a esposar el seu programa de govern, ja els tenia esmaperduts.

Ja es parla d'un govern Romanones per al mes pròxim. ¿Un Ministeri provisional? No. Segons diuen estarà integrat per diversos elements polítics i serà un "govern d'altura," semblant al que En Romanones mateix va fer dimitir.

Les pistoles sindicalistes, tornen a sonar per alguns indrets d'Espanya. Això te exasperat al Ministre de Governació, que amenaça amb treure les garanties constitucionals que el Govern Sánchez Guerra Bergamin tan es vantaren de haverles restablert.

Per altra banda, les Junes militars tornen a actuar de ferm, i en algun centre de la administració pública s'assaja el sistema de soviets a pretest d'un record que es vol *regalar* a la Mancomunitat de Catalunya.

Es concerten tractats de comerç ab Suïssa i Italia atropellant l'arancel sense les degudes compensacions, i els tractes per a portar a terme el conveni comercial ab França els dicten, o poc menys, els seus llestos i patriòtics representants. Compleixen amb el seu deure. ¿Qui en tingué de representants així!

També s'ha posat novament en curs els vells i ruïnosa sistemes dels *compadrazgos* i *las polacadas*. Per al nomenament dels membres de la Junta Superior de Ordenació Ferroviària i ha prescindint del reglament a fi d'afavorir els amics,

inutilitzant així aquest gran instrument d'acció. Les oposicions de una càtedra de la Universitat de Madrid han donat lloc, per les seves irregularitats a un aldarull d'estudiants en que hi hagué de tot, inclús bofetades, i trets. Ni en Cádiz es lliurà de l'indignació dels estudiants.

Weyler ha tirat bala rasa contra l'Alt Comissari del Marroc en uns moments verament crítics per a Espanya.

Un altre general de nom un xic mes il·lustre encara, es presentà al centre burocràtic a que aludim abans, per a excitar els ànims ja prou esvolats dels servidors de l'Estat, al qual volien imposarse.

ESPANYA ENFORA

La Conferència de Gènova ho omplene tot. No es parla de res més.

La premsa francesa escriu amb plomes roentes sobre el que allí passa. Des del seu punt d'obir te tota la raó.

França és veu burlada i escarnida a Gènova.

Lloyd George juga ab set o vuit jocs de cartes, i fa més papers que en Frégoli. I el cas es que sempre toca a la pobra França el perdre.

I es compren.

A Gènova s'hi anà a buscar la pau moral del mon i a reconstituir el sistema econòmic d'Europa, i àdhuc del mon enter, i amb dues coses son fatalment incompatibles amb el Tractat de Versalles, el compliment del qual França creu honradament indispensable per a la seva reconstitució.

¿Qué fer doncs?

Aquest es per a França el problema fatalment irresoluble.

I aquest es l'escull on topen i es estrellen tots els acords de la Conferència, encara que de moment semblen curar.

Lloyd George, fa l'optimista i treu de ferri per tal de que no fracassi la Conferència i ell junt amb ella, mes les circumstàncies a voltes són superiors als homes per formidable que siguin...
J.

Idees i fets

Un fracàs de la Democràcia*

I

Quan les Corts van discutir el projecte d'Administració local d'en Maura — aquell projecte que sense ésser definitiu en la vida dels Municipis espanyols, hauria representat un bon pas cap a la plenitud de la mateixa — hi va haver un juriste, l'Ascàrate, que va calificar aquell com Projecte de Regime local.

Res més exacte. Es hora de que desapareixi ja definitivament de la cultura política espanyola aquella frase famosa de que "als Municipis s'hi ha de fer sols administració, i no política". En primer lloc, perquè res més difícil que trobar una delimitació entre lo polític i lo administratiu; i en segon terme, res més allunyat de l'òrbita de la política experimental d'avui — per a la qual el primer problema polític interior és el de la constitució dels Municipis, sobre tot a les grans ciutats — que aquesta vella distinció.

El caràcter polític dels problemes municipals, s'imposa com imperatiu categòric. El Municipi és una societat territorial definida per les necessitats de veïnatge, és a dir, d'una forma de relació en l'espai que exigeix una ordenació pròpia, això és, un regime. A més, es qüestió política la determinació de la posició del Municipi en el sistema constitucional de cada Estat, de tal manera, que la estructura política d'un Estat modern no pot explicar-se sense determinar en ell aquesta posició del Municipi. Com diu un autor: "No pot definir-se avui la Constitució d'un Estat a base solament del joc dels seus Poders, de les declaracions fonamentals de la seva sobirania i del règim de garanties; és necessari també tenir en compte l'organització interna de les seves institucions locals i el criteri amb què's regulen les relacions d'aquestes institucions amb el Poder central. Més encara; si hi va haver una època en que la tasca política essencial era la de fer efectiu el constitucionalisme en l'Estat, creant un regime de garanties per als drets individuals i de dividir els poders, aviat ha vin-

gut una altre època de preocupació política respecte a l'aplicació de criteri del constitucionalisme al regime de les institucions locals."

S'ha d'acabar, doncs, el considerar el Municipi com entitat administrativa purament; el veritable problema de Constitució, de vida nova, del Municipi, de pen ja de la política; és, per tant, un problema de regime. Quan més s'accentui el caràcter polític del Govern local, més alt aquest serà. Encara que, és clar!, prenent sempre el concepte de política en aquell alt sentit de Robert Mohl quan diu que és "la ciència dels medis en virtut dels quals els Estats realitzen els seus fins."

Si la funció política i la funció administrativa cada dia es distingeixen menys, en canvi cada dia és més fonda la diferenciació entre l'activitat estrictament polític jurídica i l'activitat tècnica. I si el caràcter tècnic pren importància gran en la vida de tots els éssers de dret públic, s'accentua molt més l'importància del mateix en els problemes de la ciutat..

Es veritat que les essències constitucionals no desapareixeran mai de la ciutat. El primer problema de la ciutat, el problema dels problemes, és i serà sempre un problema de civisme. El creixement de la ciutat moderna, la complexitat dels seus serveis, les necessitats que de mes en mes la venen a convertir en un veritable Estat—segons la vella realitat grega—no seran mai prou a borrar el sediment de civisme, d'educació política, que és la base de la ciutat. Al contrari; com més s'intensifiqui la vida social de la ciutat, tan més el problema fons de la ciutat haurà d'ésser un problema de cultura ciutadana, d'educació cívica. Precisament els més moderns sistemes de Govern de la ciutat exigeixen la solució d'aquests problemes de civisme, d'educació de la massa, si no's vol què's converteixin en sistemes de tirania i d'immoralitat absoluta.

Però això no és obstacle a que l'activitat tècnica vagi en creixement constant. El Municipi de la ciutat és una veritable empresa, diu Rowe; la gestió del Municipi, dels serveis públics municipals, deu orientar-se en el sentit de la gestió d'empresa — mercantil o industrial — de negocis. Casi tot és tècnic o econòmic en el Municipi de la Ciutat: els serveis d'abastiment d'aigua, de gas, el tramvia, els carrers, els parcs, les clavegueres, l'higiene, etc.

El veritable problema, no neix de negar el caràcter polític del Municipi i afirmar-lo com empresa; ni de considerar-lo solament baix l'as-

(*) Vegi's l'article «La tècnica i la sobirania en l'Estat modern», com a próleg d'aquest i els articles que seguiran, en el núm. 48 (25 de març darrer) de CATALUNYA SOCIAL.

pecte tècnic prescindint de la seva essència política; el veritable problema consisteix en armonitzar amb dos caràcters, en sapiguer trobar el punt on s'hi acoblen sense concessions mútues. I això no admet regla general; deriva del caràcter, i el grau, i la forma d'educació cívica de cada poble. Es un problema qual solució l'ha de donar l'experiència. Mentres Anglaterra alcança gran vida municipal amb l'intensificació del regisme representatiu, doncs els seus Concells no estàn desacreditats, els Estats Units del N. d'Amèrica han vist el més enorme fracàs dels seus Consells i les seves Assemblees municipals que van portar a aquells Comuns a graus d'immoralitat i rebaixament extraordinaris. I aixís, en aquest país, s'han buscat solucions en la restricció del Concell, en l'intensificació dels contrapesos al mateix, en la seva substitució pel Govern de Comissió, i fins en el Govern per gerència.

L'intensificació del caràcter polític i de l'activitat tècnica són, per lo tant, dos característiques del Municipi de la Ciutat.

La tercera, la trobarem en l'importància cada dia creixent dels problemes socials en la Ciutat moderna i en sos orgues de Govern. Algún dia va poguer-se formular, a base d'individualisme, la teoria de l'Estat gèndarme; i va poder-se distingir — falgament, és clar — entre fins permanents i fins històrics de l'Estat. Avui, la doctrina fa esclatar la rialla, perquè és filla d'una ingenuïtat extraordinària.

I què depressa hem evolucionat en aquest particular! Sembla ahir, ho era, realment, quan encara els partidaris de l'intervenció de l'Estat i els amics de no veure en aquest més que un organisme de Dret, discutien les solucions. I, mentrestant, la realitat s'imposava, i l'Estat intervenia en tota funció social, i sobre tot, venia la guerra actual i consagrava fins a tal punt la intervenció de l'Estat, que gairebé convertia la Societat en Estat. Potser el Professor Orlando ja rectificaria una mica si hagués de formular avui la seva doctrina de l'Administració social!

Res diguem, doncs, de l'importància de lo social en el Govern de la Ciutat. Jamai el Municipi ha sigut dominat en tan alt grau per l'individualisme com l'Estat. Però això no vol dir que'l Municipi d'avui no sigui radicalment distint, del ahir en aquest extrem. N'hi hauria prou en citar la municipalització de serveis, per a fer-se'n càrrec.

Avui la ciutat no és un de tants municipis. "La Ciutat moderna, diu Howe, senyala una

època en nostra civilització. Mitjansant ella, s'ha creat una nova societat. Sols d'una manera borrosa podem apreciar l'importància d'aquest fet. I, a pesar d'això, és més significatiu, i, probablement, més fecund pel pervindre que qualsevol canvi polític i social anterior. La ciutat moderna ha portat una veritable revolució en l'indústria, en la política, en la societat i en la vida."

El problema de la Ciutat és, doncs, primer que tot, un problema sociològic. Com no's vol per tant, que la intervenció en els fèndems socials sigui una de les característiques del Govern de la mateixa?

Ultimament, l'afany de vida pròpia, la necessitat de vida pròpia — encara que vida articulada en la general de l'Estat ve a determinar la darrera característica de la Ciutat, des del punt de vista del seu Govern.

El moment actual del procés de l'Estat Constitucional en Europa, i per distints motius i tradició en Amèrica, porta en sí un gran esforç social i legislatiu per a realitzar una recomposició del regisme municipal i de la ciutat, que sens descompondre l'Estat, refassi la vida local per a respondre a les noves exigències de la cultura i a les més grans exigències socials, com diu un autor; en Europa hi ha com una mena de restauració mig eval de la ciutat. En Amèrica, on l'Estat es vé reformant amb la solució de problemes de poble nou, no's pot parlar de restauracions; però el fèndem sociològic i polític de la reforma del règim municipal revesteix els mateixos caràcters, en quan es tracta d'un procés d'integració de la vida local dins l'Estat.

El doble moviment és avui aquest: cap a la fortificació del govern propi dels subjectes de dret públic infrasobirans, d'una banda, i cap a l'enrobustiment de l'Estat, de l'altra; però Estat fundat en la realitat nacional, i no en les abstraccions roussonianes.

Al fi i al cap, obra de reconeixement de les personalitats naturals, d'acomodament del Dret a la Vida.

JOSEP M. GICH

Tot bon suscriptor de CATALUNYA SOCIAL divulga, propaga, expandeix les seves doctrines i ens aporta nous subscriptors i anunciants.

Ànima endins

L'èxit migrat del treball de socialització cristiana tan pròdigament esmerçat per tot arreu de la nostra terra fa un quart de segle, és degut ben cert, més que tot al seu caràcter d'enmotllament massa perifèric, d'agitació massa mecànica, dels nuclis populars on s'exercia. Un moviment social no pot fruitar obres de regeneració, si no du forta brivada de vibració espiritual. No s'ha treballat prou ànima endins.

Veritats d'ordre social que foren ja conquestes definitives de la especulació helènica, plenament incorporades més tard a la correntia del pensament cristià patristic i medieval, resten encara confoses, trontollants i discutides per la nostra gent. I són veritats prou assequibles per tot hom. Només, que en comptes de recordar-les amb insistència potser perquè hom les suposa massa vulgars i conegudes, resten arreconades i polsoses, i ningú no les contraposa a les males propagandes, pensant erròniament que quatre novetats esporàdiques seràn de més eficàcia que els perennes principis fonamentals, expressió insuperable i invariables de la humana naturalesa. S'esdevé, en la propaganda social, quelcom sem-

blant al que succeeix, per gran dissort també, en la formació religiosa: molt devocionari i poc catecisme. I n'ix sovint, una devoció sense sòlida base que s'esvaeix davant de l'enlluernament d'una cultura tota externa, i d'una crítica insubstantial.

També en el camp social, molta fullaraca; poc grà ben assaonat dels principis bàsics de dret natural, que es troben estantiços i demodés.

Hom vol combatre el comunisme? Doncs, molta oratòria pregonant les meravelles de la sindicalització i de la associació en general, duta per camins d'harmonia. Però, encara, oratòria verbal, o en vistes a un petit interès immediat, perquè el poble, diuen, altra cosa no capiria. Demostració fonda, evidenciació plena de les absurditats que el comunisme comporta, costa un bon xic trobar-les en mig de la gran floració present de literatura social a bon preu. I gairebé en lloc trobareu tot això, amb la densitat de pensament, i amb la fibra d'anàlisi, que mostren encara avui els grans autors antics.

Llegint, per exemple, la finíssima crítica que de les teories comunistes de Plató fa Aristòtil en el segon dels seus llibres sobre política, hom resta meravellat de constatar que transcorreguts enllà de vintidós segles, res encara es pugli dir de

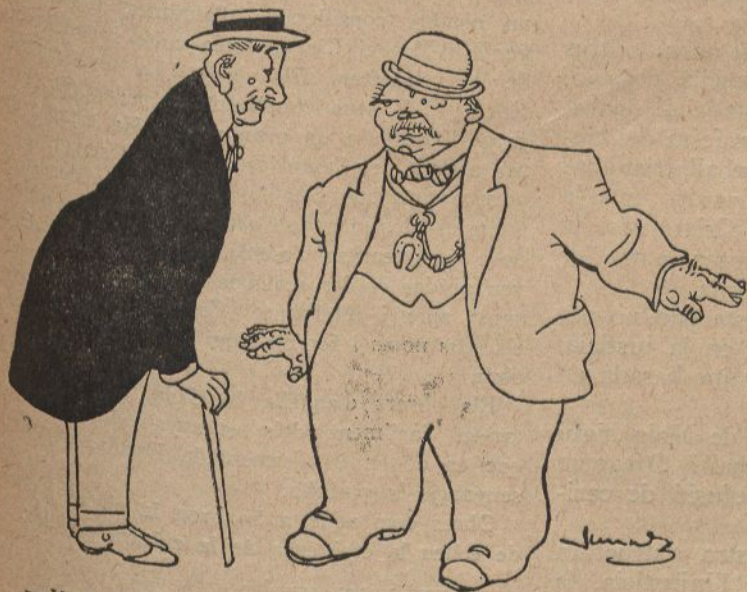
més pregon, ni de més definitiu, ni gairebé tampoc de més actual, en el fons, que les observacions d'aquell filòsof, tan sabiament comentades per el seu egregi deixeble, cristianitzador del seu pensament, Sant Tomàs.

I de tot això, s'en parla poc. Gairebé, en molts centres nomenats de formació social, no s'en arriba a parlar. La nostra cultura social no enfonsa prou el seu arrelam en la terra de la veritat, i per això no creix esponerosa ni floreix, sinó efimerament. Cal anar fondo fins a trobar les deus pures i inestroncables de l'aigua de l'esperit.

Cal treballar, sobre tot, ànima endins.

J. M. LLOVERA

UN QUE SE'N VA

- Veig que el Noi del Sucre els ha deixat... d'altura.
- No ho faci córrer Es a Madrid per formar part d'un govern lliberal
- I el Noi del Sucre és d'altura?
- Ja ho crec! Un metre noranta.

El 1.er de Maig

¡La festa del treball!

Fa molts anys que el 1.er de Maig és festa del treball. Dissortadament, la nota característica de la mateixa ha estat socialista, i el 1.er de Maig ha esdevingut la *festa socialista del treball*.

Es llàstima certament. Mentre el 1.er de Maig tingui aquesta tonalitat, no serà una festa de pau, sinó de lluita. I a una festa de lluita, li escau el nom de festa?

Festa vol dir moment de pau, de repós, de tranquil·litat; i la pau, el repós, la tranquil·litat no es troben en el sí d'un jorn en que es proclama la lluita de classes com a dogma social, tal com ho fa el socialisme en el 1.er de Maig.

La festa del 1.er de Maig deu ésser festa de harmonia social. Així l'entenen els catòlics socials, i en aquest sentit la celebrém.

La lluita de classes ha d'ésser desterrada de la societat. ¿Per què al costat d'aquest principi no hi hem de saber trobar el principi de l'acord per l'existència?

Es clar, però, que aquesta lluita no acabarà fins que la justícia vingui a fer-la innecessària, i això, en absolut, tampoc ha d'arribar mai en la terra. Sempre restarà el ferment de l'odi, el llevat de la negació, mentre l'home sigui home.

Però és evident que a aquest odi nosaltres hem d'oposar-hi l'amor, i aquella negació, l'afirmació i l'esperit constructiu. ¡I heu's aquí tota la distància entre la festa del treball socialista i la festa del treball cristiana! Una, proclama l'odi; altra, l'amor; una, la lluita; altra, la paternitat en Crist; una, la guerra social; altra, l'harmonia entre les classes, la pau en la societat tota.

Però no oblidem que aquesta pau no pot existir més que fonamentada en la justícia, i aquesta no pot existir més que basada en la caritat.

Volem, doncs, que el 1.er de Maig sigui festa cristiana de pau i treball? Ofeguém l'odi amb una grandíssima efusió de caritat, d'amor cristià.

Mentre examinant la nostra estructura social hi trobeu en el fons l'injustícia, la inconformació a l'esperit cristià, no somniem en que el 1.er de Maig pugui ésser la festa de pau social i d'harmonia social.

I pensem que és urgent que això arribi ja que la festa del 1.er de Maig, amb el seu

caient socialista, amb tot el seu regust materialista d'odis i de lluita arriba ja a imposar-se a les esferes oficials, havent estat, fa poc, declarada festa de l'Estat italià.

ANTONI M.ª VIDAL

Escoles Complementàries d'Oficis

Cada dia va donant-se més importància a les escoles complementàries d'oficis. Fins ara els obrers arribaven a excel·lir en els diversos oficis, després d'un seguit d'anys de treball. La pràctica i la rutina els anaven afressant el camí. Calia, doncs, que els obrers en deixar l'escola primària i en incorporar-se a la vida del treball, trobessin un organisme de cultura que els donés mitjans per a conèixer la tècnica de l'ofici que han escollit.

L'obrer cada dia s'adona més de la necessitat d'obtenir una sòlida cultura. Els que més saben, són els que més aviat s'obren camí.

L'Ajuntament de Barcelona s'ha captivat de donar aquest mitjà als obrers, creant les escoles complementàries d'oficis. La que funciona amb més èxit és sens dubte l'Escola del districte X. Aquesta escola, a la qual hi assisteix un nombre considerable d'alumnes, és dirigida per En Miquel Clavé, home culte i coneixedor de les necessitats dels obrers. La seva competència i els seus coneixements pedagògics han posat l'Escola a un gran nivell. Ha estat sempre assistit per l'entusiasta secretari senyor Llopart, artista ben notable, que ha posat les seves energies al servei de l'obra eminentment educadora que realitza l'escola. El senyor Clavé es veu ajudat en les seves tasques per un professor apte i intel·ligent. Caldria esmentar tots els seus noms i fer un elogi xardorós de la seva obra.

Els obrers d'aquella barriada, poden aprofitar-se fàcilment dels ensenyaments profitosos que es donen en l'esmentada Escola, car l'ensenyança és gratuïta.

Obres com aquesta honoren la ciutat i posen de relleu la creixença de la cultura popular.

CATALUNYA SOCIAL és avui el setmanari social de més extensió i circulació de nostra terra.

La petita Roser

Es fon la llum de les darreres estrelles i sangna l'horitzó. Les muntanyes es retallen sota la blavor pàl·lida del cel i els arbres emperesits s'espolsen la rosada. Dirieu que l'arbreda té una verdor novella i que totes les coses, sota la llum triomfant, acaben de naixer. Aquell arbre que havien esguardat amb indiferència el dia abans ara se us mostra amb una gran exuberància. Els núvols esdevenen refulgents com si portessin un sol a les entranyes i es van aclarint els camins i canten els ocells estenent les ales sota la llum.

En mig del poble emergeix el petit campanar de l'església, com un pastor en mig de les ovelles. Branden les campanes i els aires s'omplen de sonoritats. Aquelles vibracions sonores s'escampen terres enllà, i els camperols que ja son al camp esventrant la terra a cops d'aixada, deixen l'eina feixuga, s'incorporen i esguarden el campanar.

Cada matí en sentir vibrar les campanes, la petita Roser ix de casa i se'n va a l'església.

Té els ulls tan clars que dirieu que quan ella passa s'aclareixen els camins i les flors s'esbadellen. És petita i gentil i té una rosa a cada galta.

L'església en aquella hora es gairebé deserta. Hi ha tres velletes que estusseguen debíllment i esperen amb el rosari als dits que la missa comenci.

Quan entra al temple la petita Roser, els sants dels vells retaules somriuen i els finestrals policromats s'aclareixen.

Comença la santa missa i la petita Roser s'agenolla devotament. En mig d'un gran silenci el sacerdot diu les primeres oracions. Al moment solemne de l'elevació, dringa una campaneta, i un raig de sol penetra pels finestrals. La petita Roser, amb els ulls ben oberts com si presenciés un gran miracle, esguarda la blancor immaculada del Pa Consagrat i diu paraules enternidores al bon Jesús que s'ha fet petit per a donar vigoria a les ànimes.

Quan la missa és acabada els camps ja son amarats de llum. La petita Roser ix de l'església amb l'ànima asserenada.

Al poble no es parla d'altra cosa que de la petita Roser. La gent bona pondera les seves virtuts i els pecadors es riuen d'ella.

L'Isabel, una noia frívola i lleugera que

no viu sinó per a donar-se a tota mena de platxeris, un dia anà al seu encontre i li va dir:

—Per què t'allunyes de les nostres festes? És que et fem por?

—Ja sabeu que no em plauen les vostres festes.

—Però no t'avorreixes vivint allunyada de tothom?

—La meua vida és més alegre que la teua. Jo soc feliç perquè tinc el cor ple de pau. Com vols que m'avorreixi si cada matí parlo amb el bon Jesús? No creus que es preferible la seva companyia que l'amistat de les amigues? Què em donareu vosaltres?

—Però creus que no pots divertir-te?

—Honestament, sí. Les vostres festes no son honestes, per això en fujo. Jo mai posaré els peus a una sala de ball. El meu cos no el cenyirà mai el braç d'un ballador.

—Oh! que ets beneïtona. És ben ridícul que tinguis aquests escrúpols. No et casaràs mai.

—Si l'amor no és espiritual jo el rebutjo. Jo vull que el jove que s'uneixi amb mi sapiga esguardar serenament el meu rostre.

—Hauràs de cercar un jove que tingui ales com els àngels.

—No tinc necessitat de cercar-lo perquè ja soc feliç estimant a Déu.

Oh! quins amors més purs.

L'Isabel s'allunyà fent una gran riallada. Odiava la petita Roser i ara el seu odi és més intens.

Explicà a les seves amigues la conversa que havia tingut amb la Roser, fent uns comentaris molt cruels i punyents.

No tothom odiava a la petita Roser. De vegades en tornar els llenyataires del bosc s'aturaven sota la seva finestra i li cantaven una cançó. Obra la finestra, li deien, que si ens deixes veure els ulls quedarem enlluernats i fugirà la fosca dels camins. Abans d'anar-se'n li deixaven a la porta un ram de flors.

La petita Roser sabia que aquells pobres llenyataires eren bons i senzills, i quan s'havien allunyat sortia a la finestra i escoltava els seus cants que ressonaven en la pau dels camins.

L'Isabel sabia que els llenyataires li cantaven cançons i n'estava engelosida. D'ençà que les velles devotes, es deia, conten les seves gràcies i les seves virtuts, que jo no soc tan estimada. Cal que aquesta noia sigui combatuda. Anà a trobar un amic seu que

odiava follament la Roser perquè no havia volgut casar-se amb ell i li digué: Vols ajudar-me a combatre la dona que tu odies tant?

—Què vols que faci?

—Diumenge, com cada any, es celebrarà l'aplec de la mare de Déu del Remei. La Roser no vindrà perquè no li plau el ball, ni la companyia dels joves balladors. Jo inventaré algun motiu perquè ella vagi al bosc que hi ha darrera l'ermita. Tu et posaràs a l'aguait i quan vegis que arriba, t'hi acostes, li parles del teu amor i jo em presentaré amb un estol de noies per a que es convencin que estava sola amb tu al bosc. Quan ens vegis arribar, procura abraçar-la.

—Molt bé, faré tot el que tu em dius.

El dia abans de celebrar-se l'aplec, l'Isabel anà a casa la Roser. No temis, amiga meua, que et mortifiqui amb les meves paraules. He meditat les reflexions que en vas fer i confeso sincerament que tens raó. El ball és una cosa molt lletnia. Demà jo no aniré a l'aplec.

—Es possible que hagi deixat d'agradar-te el ball?

—Sí, Roser. Com que passaria una tarda molt avorrida, podríem anar a passeig. Si et sembla bé em podries esperar a la font que hi ha al bosc de darrera l'ermita. Ja saps que jo tinc molts amics balladors i si em veiessin, vulgues no vulgues, em farien anar a l'aplec. Jo m'amagaré al bosc i així no em trobarán.

La petita Roser donà paraula que acudiria al bosc a l'hora convinguda. L'Isabel s'allunyà satisfeta del seu èxit. Sabia que la Roser era pura i innocent i que seria fàcil enganyar-la.

Arribà el dia de l'aplec. La plaça era atapeïda de gent. Els joves anaven endiumenjats i les noies ben empolainades. Uns homes bruts de la pols dels camins, venien llepolies. Una dona grossa arromangada de braços, servia begudes. Darrera l'ermita hi havia una corrua de carros empolsats carregats de fòtils. La gent entra a la petita capella i s'agenolla enfervorida davant de l'altar voltat de ciris. La mare de Déu que és al bell mig fa olor de romani i va tota vestida de blanc.

A mitja tarda, quan les noies estaven ja enceses de galtes de tan ballar, l'Isabel digué amb veu alta per a que tothom ho sentís: Fieu-vos de les apariències. La Roser no ha volgut venir a l'aplec perquè ballem i en

canvi, ara acaba de dir-me un home, que és al bosc amb En Joan. Trobeu bé que una noia estigui sola amb un home? Veieu com jo tenia raó quan us deia que no us fiessiu de la seva innocència?

Això no és veritat, respongué una dona. La Roser és més bona que tu.

Anem a sorprendre'ls, digué l'Isabel.

Un estol de noies anà al bosc. L'Isabel tenia un somris diabòlic als llavis. Arribaren a la font i van veure la Roser recolzada a un arbre. Veieu com no hi és En Joan, digué una de les noies. Joan! cridà l'Isabel i ningú va respondre. L'Isabel no comprenia aquell misteri.

A qui cerquen? preguntà dolçament la Roser? Ja fa bella estona que t'espero, digué a l'Isabel. Que no vols passejar?

Les noies varen comprendre el parany que l'Isabel havia preparat. Tornaren a la festa i varen dir que la Roser estava completament sola.

S'acabà l'aplec i ningú sabia on era En Joan. Passaven les hores i no tornava a casa. L'endemà un pastor va dir que havia vist un home estibat. Uns joves anaren al bosc i treieren de l'abim l'home mort. Era En Joan. La nova va córrer de seguida per tot el poble. Quan ho sabé l'Isabel, va estremeir-se de por. En comptes de penedir-se va sentir un odi més fort.

La petita Roser emmalaltí i al cap de pocs dies els àngels la portaren a la glòria. La cambra on morí era resplendent i perfumada. Aquell dia a missa primera no hi havia sinó les tres velletes devotes i els sants dels vells retaules no varen somriure ni es varen aclarir els finestrals policromats.

Un dia l'Isabel, trobant-se al bosc amb unes amigues va dir: Què n'ha tret de sacrificar-se la Roser? Ja és morta. No ha negut els goigs de la vida.

Va aparèixer un vellot de barba blanca i exclamà: Mireu què n'ha tret. Es varen esquinçar els núvols i en la blavor del cel varen veure la Roser refulgent com un astre.

La castedat i la puresa l'han feta resplendent. Vosaltres no brillareu així, perquè aneu a l'encalç del goig i del plaer. Les portes del cel s'obren amb la clau del sacrifici. Com és que no pensem en l'eternitat!...

Dites aquestes paraules el vellot desaparegué i les noies es varen esguardar amb una gran paüra, i s'agenollaren demanant clèmencia...

CIVERA

La bona salut dels delegats bolxevics

Davant l'esplèndid panorama del golf de Gènova, en el faustuós hotel agençat amb els magnífics mobles del Palau reial d'Orrescia, els delegats soviètics es troben encantats de la vida.

Escriu un redactor de *La Lanterne* que si a Rússia van a cops de puny amb la fam, aquí, a Gènova, els seus representants menjen superabundantment.

Un eixam de cuiners es mouen tot el dia preparant les menjres suculents que han de donar

energia comunista als ben peixats diplomàtics russos.

Les menges, diu el majordom de l'hotel, són variades i exquisides. No obstant, hem d'advertir que la Delegació concedeix més importància a la quantitat que a la qualitat. L'apetit és de primer ordre i bat tots els *records* mundials.

Normalment, en cada àpat devoren sis plats.

Ha causat sensació a Gènova la força digestiva d'aquests comissaris del poble, que, en retornar a son famèlic país, mostraran unes galtes provocants que segurament seran una nova invitació al canibalisme.

(*La Croix*)

— Vaja, jo no ho trobo bé que els delegats dels Soviets mengin tant a Gènova.

— Ets molt infeliç. En Txitxerin estima el poble rus, i quan dos s'estimen amb un que mengi ja n'hi ha prou.

Esguardant el món

ARGENTINA

La participació dels obrers a la direcció de les fàbriques

Desitjant reunir un cert nombre d'opinions sobre el projecte de llei relatiu a la participació dels obrers a la direcció de les fàbriques, l'Unió industrial argentina ha obert una enquesta.

La majoria de les respostes són francament desfavorables a la introducció del sistema proposat per resoldre els conflictes entre el capital i el treball.

Creuen les persones consultades que la participació dels obrers en els beneficis produïria una veritable revolució en el sistema industrial argentí.

El benestar de l'obrer rau en el segur, i la indústria argentina està disposada a contribuir al desenrotlló del segur obrer.

(*La Prensa.*)

AUSTRÀLIA

Els obrers demanen treball

Els sindicats obrers han publicat un manifest exposant la necessitat de donar treball als nombrosos obrers sense feina. Proposen la construcció de canals, camins i carreteres, la qual cosa, ultra millorar la situació dels obrers, serviria per l'expansió del comerç i de la indústria. Amb aquest treball s'aconseguiria també que l'excés d'obers de la capital anessin a viure als petits pobles que es troben avui gairebé deserts.

Els sindicats anuncien finalment que tot candidat que es presenti a les eleccions, si vol obtenir el vot dels obrers, ha de manifestar si està o no disposat a fer triomfar l'esmentat projecte

(*Brisbane Daily Mail.*)

DINAMARCA

L'actitud dels contramestres

L'assemblea anual del Consell mixte de les Associacions daneses de contramestres i d'empleats, s'ha ocupat de la situació dels contramestres durant la declaració del lock-out.

Ha declarat que els contramestres deuen complir estrictament ço que prescriu l'article 3. Segons aquest article, durant la paralització de treball, el contramestre no té obligació de fer altra feina que l'ordinària, o sigui, no sortir-se de la missió que imposa el seu càrrec.

No obstant, en cas de necessitat el contramestre podrà evitar que es facin desperfectes a les fàbriques.

(*Dagens Nyheder.*)

XILE

Un projecte de protecció social del Treball

El President de la Comissió mixta de legislació social, ha presentat al Senat un projecte de llei proposant la creació d'una Caixa de protecció del Treball. Aquesta caixa serà alimentada per una contribució dels obrers, anomenant es-talvi obligatori, equivalent al 6 % sobre el salari i per una contribució igual dels patrons.

Les persones beneficiades per la caixa de protecció tindran dret:

en cas de contraure matrimoni, a un 20 % sobre les quantitats depositades;

en cas d'invalides, a una renda corresponent al 6 % de la quantitat depositada;

a l'edat de 70 anys, al desembors de totes les quantitats depositades o a una pensió mensual de 30 pesos durant un període de 22 anys.

En cas de mort d'un beneficiat, els hereus rebran una pensió mensual segons la importància de les quantitats depositades.

Estan exceptuats d'aquests avantatges els que tinguin assignat un sou de 300 pesos mensuals.

(*El mercurio de Santiago de Xile.*)

AUSTRÀLIA

Reivindicacions dels miners

La Federació dels miners ha publicat un manifest invitant als seus membres a fer un nou esforç per a obtenir les reivindicacions demandades ja fa dos anys.

Aquestes són: Jornada de sis hores, cinc dies de treball per setmana; abolició del sistema de contractes; salari mínim setmanal; dues setmanes de vacances pagades a fi de cada any; pagament del salari complet per atur de treball per causa de malaltia o d'accident; proveïment de les eines per als empleats; proveïment gratuït de la llum i dels explosius; instal·lació de bany en cada mina; participació a la gestió de la indústria.

(*Melbourne Argus.*)

CANADA

El programa legislatiu dels sindicats

Una delegació de treballadors canadenses, presidida per M. Tom Moore, president del congrés sindical, ha proposat al Govern que acordi modificar el funcionament dels sindicats.

Demanen entre altres coses la promulgació d'un còdic de comerç; la reforma del règim de presons; la revisió de la llei sobre els conflictes industrials; la reducció del pressupost de l'armada i de la marina; la protecció del moviment cooperatiu.

(*Toronto Daily Star.*)

Posició general de la qüestió del joc

VIII i darrer

Això de Melilla, amb tota i sa immensa gravetat, no es mes que un epissodi simbòlic, al costat d'una altra catàstrofe, d'enormitat molt més grossa, amb la qual el joc també es relaciona. Es la lluita social, tempesta brueladora que sacseja des del funament, no pas una possessió ultramarina, sinó la metròpoli sencera, tot el país de soca arrel, i totes les metròpolis i tots els països del món. Es l'espaventós conflicte humà del treball, a presència del qual solsament els cecs i els boigs gosen dedicar-se al joc, el triomf del qual vici ara més que en cap altre època de l'història és un escarni dels dolors humans que fan del món actual un degotall de sang.

Amb quin dret gosaria acusar als militars que juguen, encar que es juguin la patria i la perdin, el comerciant, el banquer que també juguen i que han de saber que aquest jugar seu representa jugar-se la indústria i la justícia i l'ordre i la pau social? Tots som militars (miles Christi) una mica, i si no ens sentim al damunt el cenyidor d'una disciplina severa, es perquè nostres vicis rebellats s'han tret de sobre el pés de la moral cristiana, i d'aquí nostra feblesa i cobardia, que posa a la mercé de qualsevol pistolero nostra llibertat, vida, béns, dignitat, i tot ço que a ell li plagui.

Jugar, deixar jugar, autoritzar, fomentar i explotar socialment el joc, i declarar-lo intangibile, a Barcelona, en presència de la massa treballadora organitzada, mobilitzada, anença, neguitosa, revoltada! Jugar quan ja fa dotze anys que es mata la gent, en atemptats la estadística dels quals sobrepuja la xifra de MIL pel Juny de l'any passat (1) i que encara duren, aquests ultims dies sobre tot, que s'han représ amb nova furia, expressió de la malaltia social més aguda que cap país hagi sofert després de Rússia, enfermetat mortífera de la qual es dir poc dir que no s'hi trova remei, car per dir veritat s'ha de dir que no s'en busca. Jugar, quan salta fins al cel demanant justícia la sang dels centenars de víctimes i els plors de les famílies, quan fa espantar l'error i la obscuritat ficada a les consciències i l'odi en els cors, quan els proletaris en periòdics públics o en fulles clandestines (o el qui parlen en nòm d'ells) escriuen paraules in-

cediàries, embriagades amb totes les passions, i es produeixen amb ferocitat tanta que o fan tremolar de pànic o estremir-se de pietat! Jugar mentre la presó estava plena d'obers, a centenars, acàs culpables, però també per culpa de l'abandó social que els ha induït al error i a la violència, plens els castells amb els deportats per igual causa, els hospitals atapaits de ferits "socials"; les sales d'autòpsia, de morts "socials"; centenars de llars obreres, i algunes de patronals, plenes de sanglots dels qui es planyen pel cap de casa o pel fill, assassinats amb alevosia. Jugar, estant les fàbriques, en anarquia; l'autoritat de l'amo en crisi i desvanescuda; en cruenta guerra civil els operaris; els joves, tota la joventut obrera, amb el cor flamejant de rebeldia i les boques sabent enraonar ja no més que de violències i de venjances. Jugar, sí, en plena catàstrofe social; i no sols jugar, sinó consentir sostenir, volguer aquest joc que es una burla als sufriments de les víctimes i una crueltat perillosa afegida al càstic dels culpables. Aquest joc, es un pecat contra la caritat; es un trencament de la solidaritat social, una negació de la pietat cristiana. Aquest joc, es un escarni sagnant als treballadors, una befa de la virtut del treball, i vet'aquí que el declaren inviolable i útil i benèfic i social, aquells qui més haurien de damnar el joc per a major gloria del treball, que més haurien de maleir el vici per a enaltir la virtut, per a refer a tota presa els vincles, que es van trencant i disolvent, d'una convivència humana que aviat no serà sinó un record històric.

Quin efecte ha de produir als anarquistes, als motors de tota la revolució obrera actual aquest espectacle? Vet'aquí: la societat burgesa, que alls tant combaten, atacant-la per l'oci i pel *parassitisme* totjustament, ret *oficialment* culte al joc, que es la manifestació més esclatant de l'oci, i declara inviolable el jugador, que és la encarnació més plàstica del paràssit. Es a dir, hom dona culte, homenatge, llibertat i dret civil i adhuc regoneixensa d'utilitat social, a n'allò mateix que constitueix la feblesa major, el pun més vulnerable de la societat, el blanc més visible i fàcil per a la crítica i per a l'escomesa revolucionaries. I que un tal espectacle sigui aprovat i volgut pels qui tant s'omplen la boca de "reformes socials" i de "justícia social" i fins i tot de "catolicisme social"! Es ben cert que hom no podia pas oferir als obrers, als pobres, als proletaris, la visió plàstica d'una inversió major de la justícia, una lliçó més subversiva i més antisocial, una degradació de valors morals més escandalosa.

(1) Miquel Sastre. «La esclavitud moderna... Relación de los atentados cometidos... en Barcelona... desde Junio de 1910 hasta Junio de 1921.»

Però encara aquestes consideracions no son pas les més cabdals. La revolta proletària és un cataclisme, però és secundari, es derivat, és conseqüència d'un altre cataclisme, fret i mortífer, i és la misèria i vicissituds i llàstimes que inunden la classe obrera de tot el món, adhuc sense revolta, adhuc descomptant els transtorns moguts pel sindicalisme i l'anarquisme. La indústria mecànica, els mitjans ràpids de comunicació i transport, tot l'instrumental del progrés, han creat notables avenços i comoditats, esplèndids serveis i facilitats abans insospitades, però també enormes perturbacions descobridores d'imprevisions immenses, de dèficits formidables en aquell mateix instrumental, els elements del qual no es lliguen, no es coordinen entre sí. Son mals que sovint no es poden imputar a ningú (no hem de caure en el tòpic socialista d'atribuir totes les desgràcies del món al "monstre del capitalisme" hereu del "monstre del clericalisme" en les vindictes revolucionàries), però que son certs, innegables, evidents. Son per exemple les crisis de sobreproducció, efectes del desacort, misteriosos però veritables, entre la indústria i el consum, i que llencen al carrer, a un moment dat, mils i cents mils d'obriers privant de sobte a ses famílies, del pa setmanal. (*Dos milions* són els obrers que hi han parats actualment a Anglaterra en vaga forçosa). Hi han, oi niés, els problemes gegantins del treball de les dones i dels infants a les fàbriques, fase del problema moral de la família obrera; el del treball a domicili, el de la migració, el de l'aglomeració en les ciutats, i tants altres, que representen endarreriments, ròssecs, imperfeccions, fallides parcials, imprevisions del progrés humà, que exigeixen d'una manera imperativa, urgent, la col·laboració de tothom, de tothom sense excepció, per a resoldre's, sots pecat de mancar a la solidaritat humana.

Aquesta col·laboració, que la justícia social imposa d'una manera categòrica, requerei abans que tot, una cosa: *sentir* els mals socials. Tenir-ne consciència, conèixer-los, fer-se'n càrrec, patir-ne. Aquest sentiment conté per sí sol tres quartes parts del rendiment de justícia que cadascú ha de donar. La immensa i creixent complicació del món actual, la sensibilitat mecànica de causa a efecte multiplicada per la potencia fabulosa que avui posseeix l'home, fan que el principi de justícia social s'aixequi com un braç que frena i que detura a l'individu, invitant-lo a la contenció, a la retenció, a la continència, per a no complicar més el món, per a no augmentar més els danys del pròxim. La justícia social crida avui amb més força que mai en

l'interior de l'home, que ha de dirigir amb cura sos pensaments, paraules i obres de manera que no resultin en perjudici del pròxim. La justícia social exigeix, doncs, el coneixement viu, constant, vigilant, de les necessitats d'altri, i el sentiment i compassió per elles i inclinació a resoldre's. Ja es compren, doncs, seguint aquest raonament, que la justícia social té per antítesi, per negació i contradicció essencial, per enemic cordial, i concepte opost a *diàmetro*, la indiferència social.

Doncs bé. La indiferència és el producte psicològic que, com tothom sab, és típic, clàssic, característic, dels jugadors. Apoiar, i protegir el joc és apoiar i protegir la indiferència social. El dret a jugar que els jugadors amb el pacte reivindicar pretenen, és el dret a l'indiferència social, el dret a l'ésser cec i sort i mut a les desgràcies que ens envolten. Una vegada més repetesc que no son pas els diners dels jugadors; que cal rescatar, sinó la persona dels jugadors; la seva intel·ligència, el seu cor, sa activitat, que ara son robats a les finalitats humanes. Ara sobre tot, en una època de tragèdia i de guerra, on tot es perd per crisi d'homes, per manca de gent a estudiar, a investigar, a ajudar al pròxim, per manca de gent que *senti* els malastres socials.

I aquell rescat de diners és tan il·lusori com contraproduent. D'una manera exactíssima ha dit el Sr. Crespo de Lara que cercar ingressos d'utilitat pública en un vici social és tan anòmal com si un individu pretengués alimentar-se bevent la seva pròpia sang (1).

R. RUCABADO

(1) *Los juegos ilicitos ante las leyes vigentes, la crítica y la democracia*. Madrid, 1912 (pág. 7).

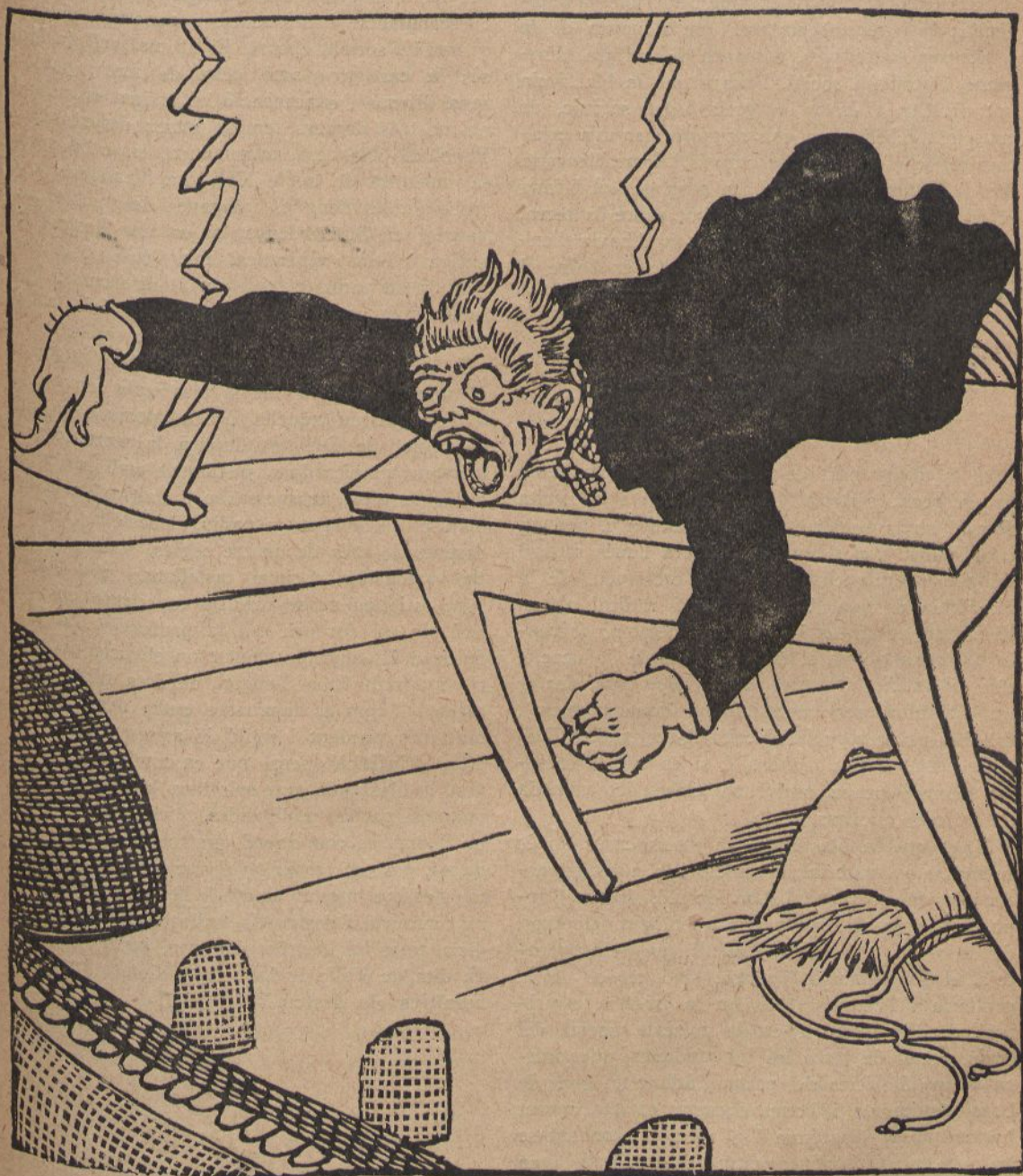
(Acabarà)

Diguin els socialistes si els principis cristians, si el llevat de l'Evangeli que proposà Crist per a assaonar la massa social, són contraris a l'interès de l'obrer i a la seva dignitat personal; diguin si l'imperi d'aquests principis sobre l'esperit dels homes representa opressió dels humils i injustícia contra el dret dels mateixos.

Dr. TORRES I BAGES

(*L'Esperit en el Problema del Treball*)

PREDICACIÓ DEMAGÒGICA

— Hem d'esclafar el cap del capitalisme absorbent. El comunisme mata la gent de fam, però això què hi fa! Quan tothom sigui mort el món serà nostre.

L'aberració de la paraula

I certament que l'extensió que ha pres en molts indrets, amb increment enorme i horrible, la blasfèmia; el renec, obeeix més que a manca de fe i mesures coercitives, a manca de cultura, d'higiene i profilaxi social. Encara que la blasfèmia pot arribar a ésser un greu pecat satànic, de conscient rebel·lió, un *non serviam*, per una criatura tan curta i migrada com és l'home, llençant, des de la terra fins al cel, un grop de llot i fang el qual, no arribant al cel, rebot sobre la terra, caient sobre del front d'aquell qui l'havia llençat, amb tanta més fúria, com més en l'aire el llot, la salivera, el veri, era estat llençat:

*Renegaire, renegaire,
el veri que escups en l'aire
cau damunt ton mateix front!...*

però la major part de les vegades, la blasfèmia és un pecat *material* en l'individu i tal volta *formal* en la societat, la qual l'admet i, podent, no elimina. I, per tant, la primera i més radical mida a exercir cintra el greu increment de la blasfèmia és una, ben senzilla i radical a) en l'individu, *no dir-la*, i b) en la societat *no deixar-la passar*, arribant, si es precis, des de l'educació, fins (*il medico pietoso fa la piaga puzzolente*; un dit tallat per necessitat no dona turment), tal com es persegueix el crim de rigicidi, a l'última pena. *S'ha d'acabar!* I, si es vol, la societat sempre acaba amb una classe determinada de delictes o crims.

I, per què la blasfèmia, en molts casos no és formal, sinó material, la sanció i la curació perfecta es fa, en general, bon xic més difícil. Car no és pas en el terreny ètic i teològic del pecat, del crim, ni tan sols de l'insult, que se'ns planteja el problema del renec, sinó en el de la grolleria i l'estultícia; és en la misèria espiritual de l'individu, i en la misèria social del lèxic, recull de totes les immundícies, que radica la raó filosòfica del perquè, àdhuc en gent de bons sentiments i bones formes, esclata sovint horribles, la blasfèmia i el mot vil, trobant-se la cura en l'elevació espiritual de l'individu i en l'ennobliment del lèxic social cosa certament no pas d'un dia, ni que s'aconsegueixi a cops d'espasa, segant caps, sinó il·liminant intel·ligències, encenent els cors a nobles ideals, i acostumant a tothom, des de la primera edat, a una gimnà-

sia, el parlar és un hàbit, de bones paraules. Aisi el lèxic social, esponjat i cultivat, *spessa d'un gran male nasce un gran bene*, s'obriria a desconegudes escelsituds, en benefici de la cultura del país.

Del contrari, la blasfèmia, estesa com està, per llei biològica de les llengües, anirà creixent i escampantse i difonentse i penetrant fins allí in mai ha arribat encare. Es un mal vell, ja Moisés la castigava amb pena de mort, però la seva difusió i exacerbació bé podem vincular-la als nostres darrers temps, potser després de la Revolució francesa, augmentant en cada revol·ta endèmica del segle XIX. La blasfèmia no es troba en les llengües indígenes dels pobles salvatges; en la Sardenya, ni en una llengua tan antiga i forta, pinenaica, com l'euskar, la qual, voltada de parles completament diferents u oposades, com una roca ferma en mig dels temporals, permaneceix sense gastar-se ni embrutir-se.

I per no trobar-se en els pobles indígenes d'Amèrica, deduïm que la blasfèmia tempoc era a Espanya en aquella època gloriosa en què, per voler de Déu, es duplicà la terra, car els primers colonitzadors, justament amb ses creències i costums, traspassaren a l'altra banda dels mars el seu llenguatge nadiu, el castellà; i si ara, després de més de quatre segles, sone en aquelles apartades regions castellanques una blasfèmia, estigueu-ne segurs, no és encara un americà, és un europeu qui la profereix. La blasfèmia a Espanya és, doncs, un element parasitari, integrant d'una llengua, de data relativament recent. I com el llenguatge entra per contagi, i tant més virulent i ràpid és aquest, quants més focus d'infecció (sense que es combatin) existeixen, la blasfèmia, que sols taca la llengua d'unes quantes parles civilitzades, com cors que tot ho destrueix, com rovell que tot ho oxida, *sanar llagas, mas no malas palabras*; se pot curar d'un cop d'espasa, mes no un cop le llengua, tard o d'hora corrouria i destruiria, enllordant-les d'immundícia, totes les llengües del mon, justificant aquella dita de Valle Inclán: "els idiomes ens fan, i nosaltres els desfem."

IVON L'ESCAP

Moltes menes de lletres

Estem en el segle de la impremta. Diaris, periòdics, fulles, cartells, folletons, llibres, ens asalten per tot i solliciten la nostra atenció, que queda a voltes perplexa, no sabent on decantar-se; fins es vol dividir els homes en dues categories: una superior, la dels que saben llegir; altra inferior, la dels que no en saben.

Verdaderament si el saber ha pres la forma de la lletra d'impremta, amb tanta saviduria com voleia pel món, els que saben llegir han d'acabar per quedar-ne saturats.

No és pas ben bé això lo que s'observa. De molta gent es pot dir que el llegir els ha perjudicat i que més els hauria valgut no saber-ne, o perquè el mot llegir se'ls ha indigestat o perquè no han sabut triar lo que havien de llegir.

Com perjudica el massa parlar, també perjudica el massa llegir, àdhuc lectures que no sien de per sí insanes, perquè amb tal pràctica no es deixa temps a la reflexió i a la assimilació de la cosa llegida.

Però fugint d'aquest extrem, el llegir, quan se trien degudament les lectures, pot contribuir poderosament a la formació del nostre esperit i del nostre caràcter.

Podem classificar les lectures convenients en quatre agrupacions:

1.ª Llibres religiosos: "La doctrina cristiana", vulgarment anomenada catecisme, és un dels llibres més petits per les seves poques pàgines i més grans per la importància de les veritats que exposa. Qui l'hagi ben après, ben meditat i ben ensajat, ha adquirit una gran saviduria, per cert ben assequible a tothom, àdhuc als que no saben llegir, que medis tenen també d'aprendre'l escoltant. El poble cristià de passades generacions el sabia i d'ell n'havia tret normes sàvies de bon viure. La gent d'ara, en la seva gran majoria l'ignoren, amb tot i tenir més lletra, i les conseqüències d'aquesta ignorància, són ben vistes i ben llastimoses.

Entorn d'aquest llibret, resum de les doctrines evangèliques, s'ha creat una molt abundant i sana literatura: explicacions, meditacions, devocionaris, apologetiques, etc.

L'ànim nostre té fam de veritat, necessita de tant en tant afermar-se damunt de roca viva per a pendre noves impulsions, per a consolar-se, per a descansar de les impresions munda-

nes; sent vius anhels d'oblidar uns moments el món per a repenjar-se damunt el Cor de Jesucrist i escoltar les seves palpitations divines: un llibret d'aquests ben escollit, adaptat al nostre estat intel·lectual i espiritual, ens instruirà, calmarà les nostres ànsies i ens posarà en situació i temperament de sentir internament dolces declaracions de l'Esperit Sant, que si troba quietut parla d'una certa manera que solament Ell ne sab, a les ànimes que el busquen. I no cal pas tenir una biblioteca molt nombrosa, ni tenim cap necessitat de passar planes i més planes, sinó més aviat amb calma, com si entre les paraules del llibre busquéssim alguna cosa, algun sentit sobrenatural que acabarem per trobar. El Kempis és un llibret petit, petit, que ha alimentat i saciat moltes ànimes famolenques. Sant Ignasi va sentir les primeres impulsions vers la santedat llegint Vides de Sants.

2.ª Llibres relatius a les arts, als oficis i a les ciències que ordinàriament ens ocupen. Tant i tant llibre com ens entra pels ulls que ens interessa no rès i si molt convé tindrem com una mena d'avorriment de llegir lo que més útil ens pot ser. Un bon cristià té de buscar el seu perfeccionament integral i en aquell treball en que s'ocupa deu mirar de sobresortir. La pràctica de la doctrina cristiana no enerva la voluntat pel treball, sinó que la excita i la santifica. Té, doncs, la obligació d'instruir-se en aquelles coses que són del seu ofici; pensant que de la seva habilitat n'heu més profit i honra la comunió cristiana a que pertany que no pas de les seves moltes paraules i discursos.

3.ª Els periòdics: aquestes publicacions si es mantenen dintre el criteri catòlic en la doctrina, i en la pràctica no s'aparten de la caritat que ens va recomanar Jesucrist, presten a la societat serveis indubitables. No en tenen ells la culpa de que molts lectors, pel temps excessiu que dediquen a la seva lectura, en surtin per molts conceptes perjudicats. Això de llegir diaris arriba a ser un ofici. Molts dels homes que saben llegir agafen cada dia el diari i se l'engoleixen de cap a cap, anuncis i tot; i no són pocs que no se n'aconsolen d'un sol diari, sinó que se'n mengen, diguem-ho així, tres o quatre o més cada dia.

Els inconvenients d'aquesta manera de fer són manifestos: es perd mot temps miserablement; es dissipa l'enteniment per aquest papellonejar seguit d'una a altra cosa sense penetrar-ne cap: es carrega la memòria de petits fets, escombrant d'ella remembrances útils,

s'afeixuga el cor amb ànsies i desitjos suggestionats per la lectura de relacions (situacions polítiques, guerres, etc.) que més valdria fossin objecte de nostres oracions que de nostres preocupacions, si no hi estem cridats a intervenir-hi.

4.ª Lectures d'entreteniment: constitueixen aqueixes la diversió de l'esperit; i en aquest sentit se sol dir que un bon llibre és el millor amic. Així com en les diversions corporals, amb tot i ser diversions, no podem oblidar les conveniències i necessitats del nostre cós, ans bé devem procurar que elles cooperin a la seva salut i força, igual criteri devem tenir en les lectures amb que recreem l'esperit: no han de ser inútils, ni menys perjudicials, sinó que tenen de ser sanes i higièniques, capaces d'il·lustrar l'enteniment en la veritat i d'educar i estimular la voluntat en la virtut.

Com aquestes lectures troben l'esperit en una situació que en podríem dir passiva, tenen damunt de l'home que llegeix, en son modo de pensar, d'actuar i de ser, una influència definitiva, essent precisa una meticulosa selecció.

Desgraciadament aquestes normes en el llegir solen ser oblidades, i en això, com en totes les demés obres, són molts el que s'entreguen a passions insanes que porten a la perdició. Avui dia els explotadors de les misèries humanes no dormen; fins s'ha arribat a donar com un principi de bon negociant que rès dona tants beneficis com l'explotar les misèries dels altres.

La curiositat insaciable, la peresa pel treball, l'orgull de classe, la ira i l'esperit revolucionari del poble, les discòrdies públiques, la tendència a lo fantàstic, i més que rès la luxúria, són l'el mel al voltant de la qual voieien i de la qual s'alimenten i engreixen tot un vol de diaris impius, calumniadors, revolucionaris o anarquistes, de setmanaris pornogràfics, de novel·les passionals, de llibres tendenciosos que tot adulant aquesta o l'altra passió del lector acaben per enverinar-lo.

Les característiques de tot aquest paperam que penja pels quioscos i és exposat en els aparadors solen ser tres, que no poques vegades es troben reunides ensems: la impietat, l'anarquisme i la luxúria; tres menes diverses de rebel·lions.

El paper luxuriós fomenta la rebel·lió de la carn contra la raó; de la bestia contra la persona.

El paper anarquista alça el súbdit contra l'autoritat; ço és, el treballador contra el patró, el ciutadà contra la llei, l'home contra la societat.

El paper impiu vol tirar al cristià contra la Iglèsia i, en general, l'home contra Déu.

La influència d'aqueixes lectures perniciososes es fa patent àdhuc en homes que tenen ja presos els seus punts de vista i lentament, inadvertdament penetren l'esperit, com la gota d'aigua que una darrera l'altra cau damunt la roca i acaba per foradar-la.

No hi h ningú que pugui dir: "Jo ho puc llegir tot, perquè ja tinc el meu criteri i la meua manera de viure i no m'han de fer canviar". El gust solament amb que s'emprèn una lectura ja predisposa l'esperit a acceptar la seva influència; després llegint, llegint, les passions s'inflamen, l'enteniment s'enterboleix, les afirmacions absurdes agafen un cert aspecte de veritat, la dolenteria se'ns disfrega amb el ropatge de les coses bones i la misèria humana i l'atmòsfera del món i les sugestions del dimoni acaben la obra.

Molts errors de la moderna societat s'han propagat especialment per la premsa; moltes revolucions del carrer han començat en les columnes dels diaris; moltes prostitucions s'han iniciat davant de la làmina obscena.

Entre els propòsits d'un bon cristià hi té de figurar aquest como un dels més decidits: alçar contra la mala premsa una ferma barricada per a salvar-se'n ell i salvar els demés que Déu li hagi encomanat, obeir les prohibicions de la Iglèsia i dels Prelats de la diòcesi, i posar tot el seu seny i usar del seny de persones més sàvies que ell, per a destriar entre les moltes lectures que se li presentessin lo que pot ser-li aliment de l'esperit de lo que pot ser-li verinós.

JAUME RAVENTOS

Nou Diccionari CATALÀ - CASTELLÀ

per

J. Civera i Sormaní

El primer que es publica d'acord amb les normes de l'Institut d'Estudis Catalans.

COMPENDI GRAMATICAL

pel mateix autor

Llibret molt útil per a aprendre en poques
:: lliçons ortografia catalana ::

COMENTARIS

El feminisme a Noruega

En un article publicat darrerament damunt les planes de CATALUNYA SOCIAL, dèiem que la dona havia d'ésser culta. Aquesta afirmació donà lloc a que algunes llegidores que ens fan l'honor de llegir-nos, creguessin que jo volia dir que la dona havia d'equipar-se a l'home. No; de cap manera. La dona ha de complir una missió molt diferent de l'home. Jo no soc pas partidària que abandoni la llar i es doni a les arts i a les ciències. Jo voldria que la dona fos ben culta, però sense perdre la seva feminitat.

Desgraciadament la societat té un pobre concepte de la dona. Quan veu que una germana nostra esceleix en la literatura, diu despectivament que obraria mes bé si no es mogués de la cuina. Aquesta inferioritat és irritant. Jo mai m'he considerat inferior a un home. En l'ordre físic són superiors a nosaltres, però en l'ordre intel·lectual algun d'ells estan en inferioritat. És que no tenim nosaltres una Santa Teresa de

Jesús, que il·lumina amb la seva poderosa intel·ligència tot el món cristià?

No cal, doncs, parlar despectivament de la dona.

El feminisme exagerat no és recomanable. A Noruega que és el poble on les dones tenen més llibertat, és on es mostre més la dissolució de la família i la minva de natalitat.

La legislació noruega ha equiparat la dona a l'home en matèria de capacitat jurídica. La llei del 15 de Juny de 1882 admet les dones als exàmens d'arts i de filosofia i la del 14 de Juny de 1884 als exàmens universitaris. Més tard s'autoritza a la dona que exercís l'abogacia en tota la seva extensió, inclús davant del Tribunal Suprem. L'any 1907 se'ls concedí vot en les eleccions generals i l'any 1910 en les municipals. Finalment la llei de 1912 les admet en tots els càrrecs públics, exceptuant els càrrecs de ministre del Rei, pastors espirituals, militars, diplomàtics i cònsuls. Seguint aquest camí veurem aviat una dona amb l'espasa a la mà portant els exèrcits a la guerra.

Totes les exageracions són dolentes. Nosaltres no voldriem pas el feminisme de Noruega. El nostre món és la llar.

Els partits avançats han estat sempre partidaris de treure la dona de la llar per tal d'anar a la dissolució de la família.

Una de les causes que ha contribuït més a la immoralitat que regna a Noruega, és l'haver considerat el matrimoni com una unió quasi temporal i de curta durada, car la llei permet el divorci *quo ad vinculum* per voluntat i a petició d'un sol dels cònjuges al cap de dos anys de divorci relatiu i per voluntat dels dos al cap d'un any. La separació és facilíssima d'obtenir. No cal sinó el mutu consentiment.

El partit avançat fa creure que feia un gran favor a la dona, i amb aquesta llei anticristiana ha aconseguit fer-la esclava dels capricis de l'home.

Volem cultura i llibertat, però la volem per a enfortir el nostre esperit, enriquir la nostra intel·ligència i per a omplir de claror la llar cristiana.

MARIA BONSHOMS

— I doncs, què feu per allà a Melilla?

— Si, mira... anem tirant...

Els llibres nous

Preguem als autors i als editors que vulguin que donem compte de l'aparició de llurs llibres en aquesta secció, que ens en remetin un exemplar.

Jesucristo y las Relaciones económico-sociales - Carta pastoral que el Obispo de Oviedo dirige al Clero y fieles de su Diócesis - Oviedo - Imprenta de "El Carbayón" - Posada Herrera, 8 - 1922.

L'estabilitat i universalitat de la persona de Jesucrist sobre tots els temps i totes les vicissituds humanes, i aquella immensa virtut i poder seva que el constitueix principi i fi immediat de totes les coses, cap de l'humanitat i centre al qual convergeixen totes les energies morals de la creació, posen tots els actes humans, ja siguin d'individus o de pobles, en relació amb la persona de Jesucrist, de tal faísó, que els actes, al semblar més indiferents, tenen molt distint valor, molt diverses conseqüències, segons estiguin o no conformes o discrepin de la persona de Jesucrist, de la seva doctrina i dels seus exemples.

D'aquí que els que seguim la doctrina de Jesús, en tots els nostres actes, privats o públics, tinguem una llei que dimana de aquella doctrina, una norma de conducta que, observada, constitueixi, el nostre bé i el de la societat, o despreciada i enfringida, ens porta mantes vegades el nostre mal, sovint le ruina social.

Això, succeeix, segons l'il·lustre purpurat de que són les paraules que acabem de transcriure, amb el moviment social contemporani, amb que es designa la activitat desenvolupada per a reconstruir la societat sobre més justes bases econòmiques, augmentant la prosperitat dels pobles i estenent al major nombre possible d'individus, el benestar comú. Aquest moviment no pot ésser més just en les seves aspiracions i la Església que es dir la Religió de Jesucrist vivent, adoptant una actitud conforme a la seva divina constitució i al exercici de la seva missió a través dels segles, li donà impuls, l'alentà, l'il·luminà amb el tresor de veritats que tan sols ella poseeix i amb doctrines i institucions qu'encausaren el moviment, preparà el seu triomf amb suavitat, extranya a tota violència i amb la fermesa i perseverància que neixen de la seva perpetuïtat i estabilitat en mig dels trastorns i canvis a que

están sotmeses totes les coses humanes, mantingué un criteri just, *contrari a tota dictadura.*

Si la vida i doctrina de Jesucrist sorprenen la conducta dels catòlics, i *aquests volen ésser-ho en la seva vida pública i en el compliment dels seus deures socials*, no tan sols en l'interior dels temples i en la sola apariència externa de la vida religiosa adaptaran la seva conducta a les màximes de Crist. *Els obrers* posant per la seva part un treball just que correspongui al valor del salari. *Els que manen* treballar, daran un salari just i equitatiu i seran com una providència diriènt paternal per a aquells que li presten el treball. Finalment els que *venen el producte del treball*, s'hauràn d'acontentar amb obtenir un preu just de les coses i posaran fi a les ànsies de *ganàncies* fabuloses.

No es lícit exigir un preu il·limitat de les coses, atesa sols la demanda, ni pot quedar tranquila la consciència pel fet de que es pagui lo que es demana per aquelles coses que són necessàries o convenients a la vida car moltes vegades sols Déu sap a costa de quins sacrificis s'han pogut adquirir certs productes per altra banda necessaris.

Tota la pastoral, saturada de lluminosa doctrina, es un document que be mereixeria l'honor d'ésser divulgat i conegut de patrons i obrers.

F. MANICH.

♦♦

El per què de certes coses

Per què un escamot de moros pogueren debilitar l'exèrcit espanyol de la Comandància de Melilla el mes de Juliol de l'any passat?

Com s'explica que es deixessin vèncer els soldats d'una nació que els té tan braus i forts?

Com és que ara mateix tingui Espanya que mantenir a l'Àfrica enfront d'uns quants milers de moros mal organitzats i mal menats, un exèrcit de 150,000 homes, amb centenars de canons, amb dotzenes de aeroplans de combat i ametralladores de guerra?

* * *

Persona autoritzada i coneixedora de ço que passa al Marroc, diu que les blasfèmies més horribles envenenen l'ambient; que solament a Melilla si compten una cinquantena de cases de music-halls, icmó etaoihrsdlutioae cmfèyetaoiu prostitució, una quarentena de timbes, quatre cases de vicis *contra natura*, nombrosos cines i music-halls, i un eixam de dones-reclams per a proveir de gent a aquests llocs de perdició.

Demés, acaba de fer-se públic que mensualment s'envien al Marroc espanyol impresos pornogràfics per valor d'unes 50.000 pessetes, i públic és com estava l'exèrcit de la Comandància de Melilla al enfonsar-se l'any passat.

* * *

Ho direm en llatí: *qui potest capere, capiat*. I en català afegirem, per tot comentari, que un dels principis més fermes i evidents de la filosofia fonamental, és que les mateixes causes, en igualtat de condicions, produeixen els mateixos efectes.

◆◆

DE LA RUSSIA SOVIÈTICA

Informacions socials

La Cooperació

Per tal de sostenir financerament les societats cooperatives, el Comité central pan-rus ha fundat per decret la Banca de les cooperatives de consum, primer establiment bancari privat obert en la Rússia del Soviets.

El Govern ha promès ad dit establiment una subvenció de 300.000 rubles or, unint-se aquesta quantitat al capital de un milió de rubles or desemborsat per les cooperatives.

La Banca de les cooperatives de consum és autoritzada a obrir a Rússia i àdhuc a l'estranger, agències locals sots la direcció d'un gerent.

El mes passat, tingué lloc a Moscou la primera assemblea d'accionistes. La Banca s'obri el dia 20 de març.

Havent-se cobert l'emprèstit abans de la inauguració de la dita Banca, l'assemblea ha decidit augmentar el capital inicial i organitzar arrere de Rússia diverses agències locals encarregades de posar-se en contacte financer amb les organitzacions cooperatives.

La Banca s'encarregarà igualment de totes les operacions financeres per compte de les cooperatives. Es captindrà del descompte dels bitllets russos i estrangers, de l'emissió d'emprèstits, de la compra de valors estrangers, etc.

Els delegats de Rússia han declarat que el comunisme no s'observava a la seva terra. Ho creiem perfectament. A Rússia hi ha rics i pobres com a tot arreu. On és, doncs, la igualtat? No haviem d'ésser tots els homes feliços repartint-nos equitativament les riqueses? Amb la creació de l'esmentada Banca demostren els comunistes que respecten la propietat privada. Cal

que els obrers ho sàpiguin per a que no es deixin enlluernar per unes doctrines que els seus defensors declaren que són irrealitzables.

La salut pública

No es coneixen dades precises sobre la situació de Ucraïna, car les estadístiques de l'Oficina central de Karkov no s'han publicat completes. No obstant, per informacions particulars se sap que la situació general s'ha agreujat i que per a l'epidèmia regnant no tendeix a minvar.

Vuit milions de persones que viuen el sud d'Ucraïna sofreixen actualment els turments de la fam i fins ara no s'ha fet res per a socórrer els famolencs.

Un gran nombre d'hospitals han estat tancats. Altres establiments recullen els malalts, i es impossible separar les persones contaminades dels famolencs, havent molts pacients d'ésser auxiliats en un mateix llit...

Les persones que resideixen en aquelles terres escriuen cròniques tètriques i punyents. Aquesta situació és agrenjada per la manca absoluta de material sanitari i de medicaments com així també per la manca de queviures i de combustible. Les informacions que s'han obtingut no donen sinó una petita idea de la realitat.

I pensar que els comunistes volien convertir la terra en un paradís! Oh! quina lliçó més eloqüent! Ja veieu, obrers, les conseqüències del comunisme.

La fam

El Dr. Nansen ha rebut un telègrama dels seus delegats, comunicant-li que l'Armènia està també sota l'imperi de la fam.

M. Bruderer, delegat del Dr. Nansen a Novorossisk, ha rebut una informació sobre la situació del departament de Simbirsk. Aquest compte amb 1.800 mil habitants, dels quals 560 mil són infants menors de catorze anys. La mortalitat és dues vegades i mitja superior als naixements.

L'*American Relief Administration*, tramet socors per 200 mil infants. Els restants no poden ésser socorreguts.

El capità Quisling, ha fet una inspecció pels pobles d'Ucraïna. Segons els seus càlculs passen de 8 milions els famolencs.

2.500.000 persones no posseeixen absolutament res i, per tant, són condemnades a morir.

En els asils d'infants, la mortalitat passa del 50 per cent.

Oh, Déu meu, quin espectacle més horrible! Apiadeu-vos, Senyor, d'aquella pobre gent víctima dels odis i les bogeries dels homes!

D'ací i d'allà

El distingit *sportman* social "Noi del Sucre" que com ja anunciavem en les "Notes de Societat" de la setmana anterior, havia sortit cap a Madrid, ja hi és, i un cop allí ha tingut un èxit formidable.

S'ha exhibit als passadissos del Congrés, ha sofert tres o quatre entrevius, s'ha declarat — políticament, s'enten — cinc o sis vegades, i ha parlat amb tots els ministres de tots els ministres i amb tots els sots-secretaris (els porters no els he dit una paraula), i finalment ha visitat uns editors per publicar una obra.

D'aquesta feta el feran alguna cosa grossa per allà que va dir un governador civil: "otros más brutos que yo lo han sido."

* * *

S'ha clausurat el Congrés comunista de Marsella amb un violent incident promogut per la no reelecció de Souarin, delegat al Comité executiu de Moscou, produint això sensació al Congrés. El ciutadà Loziot declarà que no volia formar part del dit Comité. Treint i Vaillant Couturier varen dimitir també, entaulant-se una discussió.

"Le Figaro" comentant aquest Congrés, diu de donà ocasió per dar una llambregada a les forces revolucionàries de França, que es presenten tan pregonament dividides i van dividint-se cada vegada més sota l'influència de l'amor propi i de desitjos inconfessables, i estan pròximes a la disgregació.

De l'actuació exercida des de fa tres anys sobre el proletariat per la dictadura dels soviets no queda més que un lleu extremiment a la superfície, al fons hi ha interès i vanitat.

* * *

Perquè la Mancomunitat de Catalunya en ús dels drets que els reglaments ordenen ha demanat al Govern que se li concedeixi l'explotació de la xarxa telefònica de la ciutat de Barcelona, el cos de telegrafistes n'ha protestat airada-

ment per considerar que el desig és antipatriòtic. No ho sabem veure. A no ser que creguir que ara es podrien cridar per telèfon algunes coses groixudes?

Bé, seriosament el que no hi ha dret és a que es faci simptomàtic el fet de que uns funcionaris s'aixequin davant el Poder públic coaccionant-lo.

Ara comprenem aquella pregunta tan catalana de qui mana a Can Ribot?

* * *

Mai dirien com s'hi va fer en Gamazo (q. e. p. d.) quan fou ministre de Finances per nivellar els presupostos?

Sotstraure quatre cerilles de cada caps de mistos, i així va arribar a fer quatre milions de pesetes.

A milió per cerilla!

* * *

Els lliberals esquerrans i els reformistes estar en un període d'activitat extraordinari.

Ara han anat a fer la concentració a Cuenca!!

Glòria a la invicta província d'on sortirà la regeneració espanyola concentrada!!!

Tant concentrada, que per usar-la s'haurà de deixar en aigua.

* * *

A la Conferència de Ginebra els russos hi fan un paper molt lluit.

Diu que vesteixen el frac amb una major distinció que en Pich i Pon i tenen unes maneres tan fines i tan aristocràtiques que han corprès als anglesos.

No té res de particular, perquè Txitxerin, per exemple, pertany a l'antiga noblesa czarista i té la carrera diplomàtica. Per seguir les estrellades jurídiques comunistes abandonà la família i posició, i finalment es llençà en la roja onada de sang de la revolució.

Ara tornarà a vestir el frac, per obligació, pesa que havia jurat no tornar a usar. I diu que mirant-se al mirall tan enfaristolat exclamà amb aire d'aclaparar: "I per això s'ha vertit tanta sang i s'ha mort tanta gent de fam...?"

Noticiari

—S'hèa resolt harmònicament la vaga de Bilbao que arribà a preocupar al Govern i prenia mal caire.

—Pel Ministeri de Treball s'ha nomenat un Comité Paritari compost de dos patrons, dos obrers i un Delegat oficial per tal de solucionar la vaga de les mines de Penyarroya.

—Ja té estat parlamentari el projecte de llei recarregant les herències des del quint grau per afavorir les pensions del regim de Retirs Obrers.

—L'homenatge a la Vellesa fet solemniàlment a Sallent el dilluns de Pasqua de Resurrecció, fou un dels actes més brillants i sorprennedors, de aquesta classe entre els molts celebrats fins ara.

—L'Arquebisbe de Sevilla ha publicat un interessant document exhortant als catòlics a continuar la tasca iniciada l'any 1916 per la més profitosa celebració de l'anomenat *Dia de la Premsa*.

Enlaira en dit document la missió de la premsa catòlica per la seva col·laboració amb l'Església en la magna obra de la pacificació social i la regeneració dels pobles.

—L'Arquebisbe de Sevilla ha publicat un interessant document exhortant als catòlics a continuar la tasca iniciada l'any 1916 per la més profitosa celebració de l'anomenat *Dia de la Premsa*.

—Funciona amb èxit la Borsa de Treball de l'antiga entitat professional Societat Mútua de Mestres Sastres proporcionant feina als obrers de aquest ram.

—Els Concursos de bestiar establerts per la Mancomunitat de Catalunya obtenen bon succés. El que tingué lloc a Olot el dilluns de Pasqua semblava una fira, associant-se tot el poble.

El mateix pot dir-se del Concurs de Solsona.

El millorament de les raçes de bestiar en rebra forta empena d'aqueixos certaments.

—Una entitat bancària que es dedica a la construcció de cases barates, construirà a Tarragona unes quantes cases que podran adquirir-se amb facilitat i economia.

—El senyor Bisbe de Córdoba, Doctor Pérez Muñoz ha donat part del seu Palau per a instal·lar les Escoles i els Ttllers d'aprenents.

—D'acord amb la nova llei d'Accidents del

Treball s'ha creat l'Institut de Reeducació Professional.

—La *Gaceta* ha publicat el *Reclament dels Tribunals per a Nois que estaràn constituïts* de un president, dos vocals, tres membres i un secretari.

—Ha mort a Brusselles, als 85 anys, M. Charles Woeste, home catòlic social eminent i polític insigne que ocupà dos voltes la Presidència del Consell de Ministres. (R. I. P.)

—Una nombrosa comissió de l'Oficina Internacional del Treball ha visitat al Papa, el qual els va rebre afectuosament parlant amb tots els que la integraven amb erangélica humilitat.

—L'Associació de Mestres nacionals de Almeria ha sol·licitat de la Junia de Protecció a l'enfància que nombrés un comissió revisora de les pel·lícules i que es multés a les Empreses de Cines que el projectin sense estar autoritzades.

—S'ha constituït a Barcelona el "Patronat Pro Collegis Sanatoris a Espanya" amb l'objecte de que la classe mitja pugui procurar-se la curació dels seus fills mòdicament en eus Sanatoris.

—En l'última sessió celebrada per la Junta directiva de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, es van resoldre diversos extrems relatius a l'Exposició Regional de vins i derivats, que es prepara a Sant Sadurní, per a la qual cosa l'Institut ha ofert tots els premis que s'atorgaràn.

Entre altres acords, es van pendre els següents:

Exposar al Govern la urgent necessitat d'obtenir convenis comercials en defensa de la important exportació vinícola i de l'apremiant exportació de fruites.

Insistir prp del ministre de Finances en la necessitat que es protegeixi el carbó vegetal per la competència ruïnosa que li fan els carbons vegetals francesos i italians.

Acudir al nou Ajuntament, com fa molts anys acut l'Institut, a tots els que es van succeïnt, demanant la implantació d'un Mercat Central de bestiar, d'un Mercat de carns, sacrificació lliure del bestiar i establiment de l'impost municipal sobre el pes en viu del cap de bestiar mesures totes que tendeixen a assegurar el proveïment de carns, a millorar la qualitat de les que es destinen al consum i a fomentar la ramaderia regional.

Biblioteca de la Acció Popular

LLIBRES

Tratado elemental de Sociología cristiana, per el reverent Dr. D. Josep M. Llovera. Quarta edició reformada. Ptes. 7, en rústega; 9 en tela.

Sindicatos y Cajas rurales, per el R. P. Lluís Chabaud, S. J. Quarta edició. Ptes. 8.

Régimen legal de las Asociaciones en España, per el Dr. D. Josep M. Boix. Ptes. 6.

Problemas sociales de actualidad, per el Dr. D. Severí Aznar. Ptes. 4.

Las casas baratas, per D. Josep M. Puyol. Ptes. 3.

El museo Juan de Bloch y el movimiento pacifista, per D. Pere Sangro i Ros de Olano. Ptes. 3.

Manual de estudios sociales, per el R. P. Rutten. (Agotat).

La mutualidad escolar, per el R. P. Lizardi, S. J. Ptes. 0'50.

Semana social de España, Quint curs celebrat a Barcelona. Un tomo de 700 planes. Ptes. 8.

Almanaque ilustrado de "El Social". Any 1911, (agotat). 1912 (agotat), 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 i 1918. Ptes. una l'exemplar.

Anuario Social de España, Any I, 1915-1916. Ptes. 5.

Anuario Social de España, Any II, 1916-1917. Ptes. 5.

FULLETS

Encíclica Rerum Novarum de S. S. Lleó XIII. Un exemplar, 0'10 ptes.; 25 exemplars, 2 ptes.; 50 exemplars, ptes. 3; 100 exemplars, ptes. 5.

El peligro del laicismo y los deberes de los católicos, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.

Justicia y caridad en la organizacion cristiana del Trabajo, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, ptes. 0'10; 100 exemplars, ptes. 9.

La ciencia en la Acción, per el Dr. D. Josep M. Llovera. Ptes. 0'50.

(Retalli's i envii's)

CATALUNYA SOCIAL

En
de professió, resident a
carrer, núm., es subscriu
a CATALUNYA SOCIAL per
..... de de 1922.

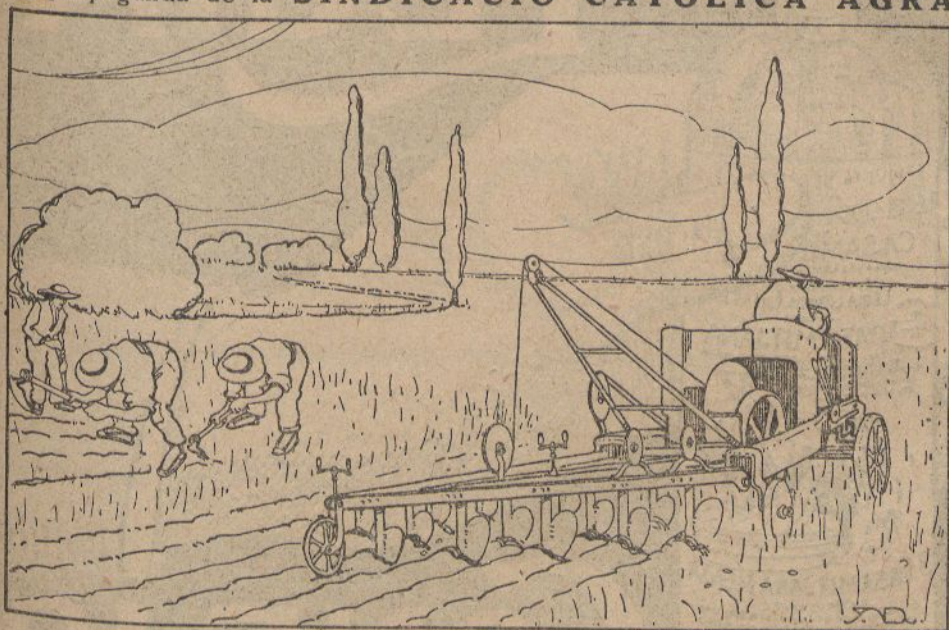
Firma,

PREUS DE SUBSCRIPCIO:

Un any 8 ptes.
Sis mesos 4 ptes.
Número solt 15 cènt.

INTERESSANT PELS SINDICATS AGRICOLES!

Acaben de sortir unes magnífiques **POSTALS GRÁFIQUES DE COLOR** destinades a la propaganda de la **SINDICACIÓ CATÓLICA AGRARIA.**

Deuen conèixer-les totes les Associacions agrícoles.—Una col·lecció de 5 postals, 0'50 ptes. Grans rebajxes pels Sindicats.—En venda: **Acció Popular**, Baix de St. Pere, 5, Barcelona

SERVICIOS DE LA COMPAÑÍA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 15 de cada mes, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salida de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4 y de Cádiz el 7, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península indicadas en el viaje de ida.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

—Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen Telegrafía sin hilos.

fol

304(05)(46.71) Cot.

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879

Calle Archs, n.º 7, pral. (Travesía de Plazas Sta. Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra.—Ortografía.—Correspondencia comercial.—Documentación.—Prácticas de escritorio.—*Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de Libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluidas la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de Libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles.—*Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial.—Lenguáfonos.

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneu A. G.—Enric Granados, 30, Barcelona